

Laura.Ihamaki@fingrid.fi

Kannanotto: Sidosryhmäkonsultaatio kantaverkkopalvelu-maksurakenteen uudistuksesta

1. Miten esitetyn kaltaisen ottotehomaksun käyttöönotto ohjaisi teidän tapauksessanne verkon käyttöä tai suunnitteilla olevia investointejaanne?

Muutos on positiivinen. Erityisesti se selkeyttää ja vakauttaa Suomen sähkömarkkinoilla pitkän aikavälin ja day-ahead-näkymiä sekä mielestämme osaltaan tukee myös Fingridin hallinnoiman ja omistaman sähköjärjestelmän tehokasta käyttöä. Oikein suunniteltuna ja toteutettuna tehomaksu helpottaa energiaintensiivisten teollisuus ja -palveluinvestointien tekemistä, kun eri kustannuskomponentit ovat selkeästi erillään.

Mielestämme sähköverkon operatiivisiin tarpeisiin liittyviä tehonnostoja tulisi vielä tarkastella lisää. Esimerkkinä ajatus, jos niitä ei laskettaisi mukaan vuositason maksimitehomäärään.

2. Miten ottotehomaksun käyttöönotto vaikuttaisi joustojen tarjoamiseenne markkinoille mukaan lukien reservimarkkinat?

Erityisesti reservimarkkinoille muutos on kertaluonteisena merkityksellinen. Lyhyen aikavälin markkinat ja toimijat ovat kuitenkin erittäin sopeutuvaisia muuttuviin olosuhteisiin. He adaptoivat uudet kriteerit ja kustannuselementit sekä investointeihinsa että operatiivisiin algoritmeihinsa, ja soveltavat niitä heti muutosten jälkeen. Tämä muutos, kuten kaikki aikaisemmatkin, saavat aikaan sen, että parhaimmat ja osaavimmat pärjäävät markkinoilla muita paremmin ja tuovat joustomarkkinoille enemmän lisäarvoa.

Ottomaksun tuomista osaksi kantaverkkohinnoittelua ei pidä pelätä, sillä hyvin toimivat joustomarkkinat eivät tarvitse subventiota tai hoivaa, vaan ainoastaan valvontaa kilpailullisen väärinkäytön estämiseksi.

Mielestämme sähköverkon operatiivisiin tarpeisiin liittyviä tehonnostojen vaikutusta maksimitehomäärään tulisi vielä tarkastella lisää.

3. Miten maksuperusteena oleva pidemmän aikavälin teho tulisi määrittää? Esimerkiksi edellisen kalenterivuoden tuntihuippu, edellisen 12 kuukauden tuntihuippu tai sopimusteho.

Mielestämme paras ratkaisu syntyy kombinaationa useammasta kuin yhdestä tehomääreestä.

On erittäin tärkeätä, että maksuperusteena oleva teho ei merkittävästi vaikeuta tai tuo kustannuksia energiantensiivisen teollisuuden tai palveluiden investoinneille. Nämä investoinnit voivat olla kokonaan uusia tai kohdentua jo olemassa olevien toimipaikkojen yhteyteen.

Jos maksuperusteena oleva tehon perusmääritys ei riittävän hyvin huomioi näitä investointeja, on Fingridin kehitettävä mekanismi, jolla investointeihin liittyviä riski- ja kustannustasoja pystytään alentamaan ja selkeyttämään.

4. Olisiko tarkasteltu tehomaksuun sidottu jännitekohtainen hinnoittelu perusteltu toteuttaa, vaikka se lyhyellä tähtäimellä tarkoittaisi, että nykyisten alempien jännitetason maksut nousisivat?

Mielestämme kyllä. Jännitekohtainen hinnoittelu tukee EU:n sähkömarkkina-lainsäädännön yleistä kehityssuuntaa, jossa ollaan monopolitoimintojen säädösohjaavuudessa systemaattisesti menossa kohti kustannusvastaavuutta. Alempien jännitetasojen maksut nousevat siitä syystä, että korkeamman jännitetason asiakkaat nykymallissa tukevat taloudellisesti alempia jännitetasoja.

Maksujen korotusten vaikutuksista regulaation piirissä oleviin tariffeihin tulisi ennalta keskustella Energiaviraston kanssa mahdollisen kertaluonteisen poikkeuksen saamiseksi.

5. Tulisiko jännitekohtainen hinnoittelu toteuttaa jotenkin muuten, miten?

Ei tulisi.

6. *Olisiko tarkasteltu sijaintiperusteinen häviömaksujen hinnoiteltu perusteltu toteuttaa, miksi on / ei ole?*

Ei tulisi toteuttaa. Häviöt ovat dynaaminen ilmiö kantaverkossa. Ne määräytyvät sekä verkon tilan että säätilojen mukaan, jonka oikeudenmukainen kohdentaminen asiakkaille toimintaa ohjaavasti ei tule onnistumaan. Energiavirasto on ottanut oikean kannan asiaan vastustamalla sijaintiperustaisen häviömaksun käyttöönottoa.

Yleisesti ottaen häviökomponentin ottaminen omaksi kustannuskomponentiksi on perusteltua ja oikea toimenpide.

7. *Mikä olisi tehokkain tapa toteuttaa sijaintiperusteinen hinnoittelu?*

Ottamalla sijaintiperusteisuus huomioon liityntähinnoittelussa oikeudenmukaisella tavalla, joka samalla on hyväksyttävissä poliittisesti koko Suomen tasolla tarkasteltuna.

8. *Onko siirtymäajoille tarvetta? Kuinka pitkiä siirtymäaikojen tulisi olla?*

Siirtymäajan tarve riippuu hyvin paljon siitä, miten etukäteisneuvottelut ja -hyväksyntä Energiaviraston kanssa on onnistunut. Näkemyksemme mukaan tarve siirtymäajoille vaihtelee asiakaskohtaisesti.

9. *Millaisia käytännön muutoksia uusi maksurakenne aiheuttaisi teille (esim. tietojärjestelmämuutokset)?*

ELFi on edunvalvontajärjestö, joten emme osaltamme vastaa tähän kysymykseen. Uskomme sähkönkäyttäjien osalta vastauksien löytyvän yrityskohtaisista vastauksista.

Pasi Kuokkanen
Toimitusjohtaja
Suomen sähkönkäyttäjät ry